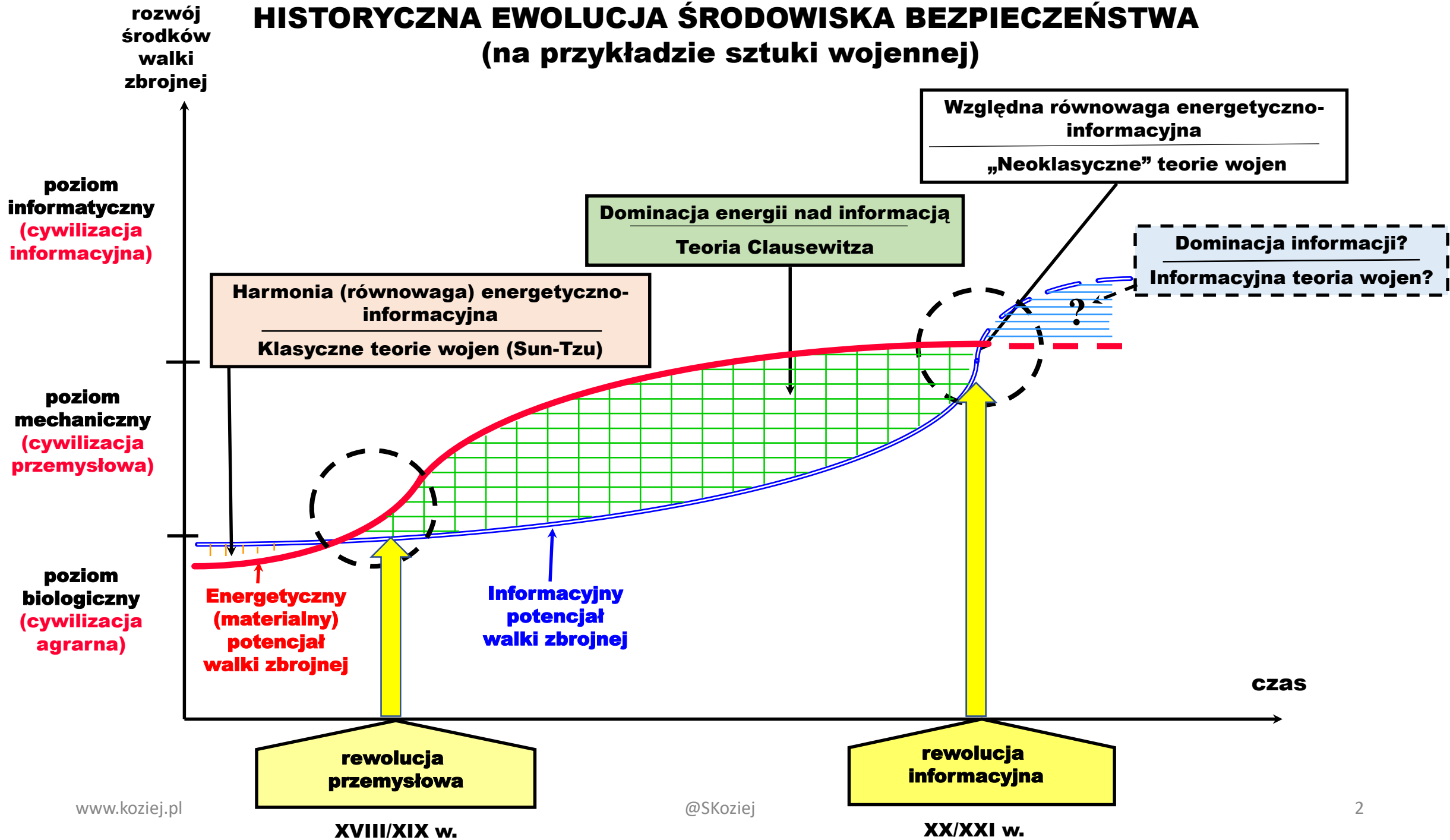


Stanisław Koziej

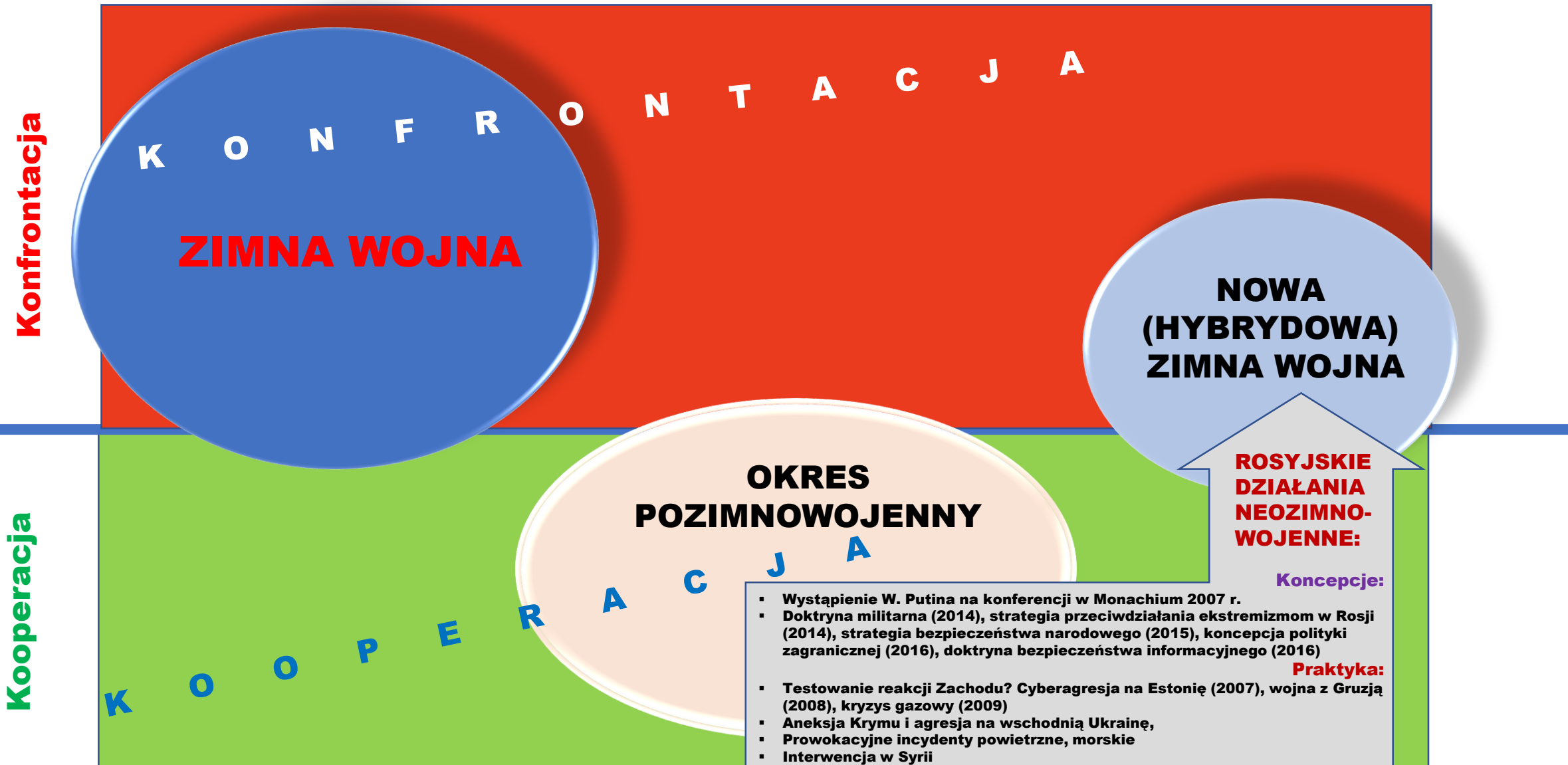
EWOLUCJA ŚRODOWISKA BEZPIECZEŃSTWA W WARUNKACH NOWEJ ZIMNEJ WOJNY

Konferencja PAN: Bezpieczeństwo Europy w dobie przesileń cywilizacyjnych,
Jabłonna 19.04.2018r.

HISTORYCZNA EWOLUCJA ŚRODOWISKA BEZPIECZEŃSTWA (na przykładzie sztuki wojennej)



Od zimnej wojny do... nowej zimnej wojny



1945 r.
www.koziej.pl

1990 r.

@SKoziej

2014 r.

Nowa zimna wojna – stopnie eskalacji zagrożeń



RODZAJE ZAGROŻEŃ WOJENNYCH W WARUNKACH HYBRYDOWEJ ZIMNEJ WOJNY – *główna treść konfliktu*

Konfrontacja neozimnowojenna

Rodzaj i skala przemocy

Progi agresji

Rodzaje konfliktu

Główna treść konfliktu

Presja Agresja

Wojna

Na pełną skalę

Na pełną skalę

ZAGŁĘDZA TOTALNA

ODSTRASZANIE NUKLEARNE

Kontrola eskalacji

ODSTRASZANIE KONWENCJONALNE

Ograniczona

Ograniczona

Skryta

Skryta

Kryzys

Reagowanie kryzysowe

Wojna na pełną skalę

- Bardzo **mala prawdopodobna**. Bezpiecznikiem jest nuklearna zasada MAD (zasada wzajemnego gwarantowanego zniszczenia)
- Nie można jej jednak zupełnie wykluczyć: może być następstwem niekontrolowanej eskalacji („wymknięcia się spod kontroli”) wojny ograniczonej, dywersji cybernetycznej „strony trzeciej” w systemach kierowania bronią jądrową, awarii technicznej lub błędu ludzkiego



MAD!!!
Próg wojny nieograniczonej

Agresja ograniczona

- wszystkie elementy agresji podprogowej oraz plus: otwarta agresja zbrojna o deklarowanych celach ograniczonych „parasol” w postaci szantażu użyciem taktycznej broni jądrowej (doktryna „deeskalacji nuklearnej”)

Deeskalacja nuklearna TBJ

Próg otwartej agresji (ograniczonej)

Agresja poniżej progu wojny

- wszystkie elementy presji oraz plus: operacje specjalne, dywersja, prowokacje zbrojne...

Sytuacja trudnokosensusowa
Próg skrytej agresji

Presja polityczno-militarna

- Agresywna dyplomacja (coercive diplomacy)
- Wojna informacyjna – dezinformacja, propaganda, media, media społecznościowe ...
- Cyberkonfrontacje – cyberdywersja, groźba cyberwojny
- Szantaż ekonomiczny (np. energetyczny, sankcje)
- Manewry wojskowe
- Prowokacyjne incydenty wojskowe
- Wojny zastępcze (proxy wars)

Próg presji

Scenariusze stosunków nuklearnych w Europie (taktyczna broń nuklearna)

- **Scenariusz kontynuacyjny**
 - niekorzystny dla NATO, korzystny dla Rosji (możliwość szantażu „doktryną deeskalacji nuklearnej”)
- **Scenariusz redukcyjny (najmniej prawdopodobny)**
 - wycofanie TBJ z Europy,
 - redukcja ilościowa,
 - całkowita likwidacja
- **Scenariusz konfrontacyjny (najbardziej prawdopodobny)**
 - odnowienie doktryny nuklearnej, w tym polityki deklaracyjnej
 - modernizacja TBJ
 - wzmocnienie „nuclear sharing” w NATO

Scenariusze dla UE

- **Scenariusz **integracyjny** (zmierzanie do Europejskiej Unii Bezpieczeństwa i Obrony)**
 - **kooperatywne bezpieczeństwo**
 - **wzajemne bezpieczeństwo**
 - **wspólnota bezpieczeństwa**
- **Scenariusz **dezintegracyjny** (bezpieczeństwo UE „różnych prędkości”)**
 - **niezrównoważone (zintegrowane i zdezintegrowane) bezpieczeństwo**
 - **załamanie się europejskiego systemu bezpieczeństwa**

Scenariusze dla Europy Środkowo-Wschodniej

- **Scenariusz „tarczy, przedmurza” neozimnowojennego**
 - następstwo zaostrzenia się nowej zimnej wojny
- **Scenariusz „szarej strefy” bezpieczeństwa**
 - następstwo zwycięstwa populizmu i izolacjonizmu w EŚW
- **Scenariusz „Jałty II”**
 - następstwo porozumienia USA z Rosją o nowym podziale wpływów w Europie

Scenariusze neozimnowojenne w relacjach NATO - Rosja

- **Scenariusz stabilizacyjny**
 - **ustanowienie i wdrożenie mechanizmów konfrontacji strategicznej adekwatnych do warunków nowej zimnej wojny**
- **Scenariusz destabilizacyjny**
 - **brak skutecznej odpowiedzi Zachodu (NATO, UE) na neozimnowojenną doktrynę i praktykę Rosji**

PODSUMOWANIE: Główne trendy kształtowania się przyszłego środowiska bezpieczeństwa

- **Wymiar cywilizacyjny - długoterminowy**
 - **era informacyjna** w bezpieczeństwie, dominacja czynnika informacji (w tym operowanie w cyberprzestrzeni) nad czynnikami energetycznymi
- **Wymiar polityczno-strategiczny - średnioterminowy**
 - kontynuacja i kształtowanie się **nowej, hybrydowej zimnej wojny**: neozimnowojennej konfrontacji w wymiarze globalnym i regionalnym
 - możliwe dwa scenariusze nowej zimnej wojny:
 - **stabilizacyjny**
 - **destabilizacyjny**

DZIĘKUJĘ

www.koziej.pl

@SKoziej